

Mottagare  
Regionstyrelsen

## Värdskap för Organization of World Heritage Cities möte i Visby 2026

### Förslag till beslut

- Regiondirektören får i uppdrag att bekräfta Region Gotlands avsikt att vara värd för Organization of World Heritage Cities april 2026.
- Kostnaderna för konferensen belastar politikens ansvar inom regionstyrelsens budget.

---

### Sammanfattning

Region Gotland har fått frågan om att stå värd för ett möte inom Organization of World Heritage Cities (OWHC) i april 2026. Det som motiverar värdskapet är förväntade mervärden i form av stärkt strategisk opinionsbildning inom nätverket för stadsutvecklingsfrågor som berör bebodda historiska städer med högt besöksstryck och stor säsongsvariation likt Visby. Mötet förväntas också stärka relationer med andra medlemmar i OWHC och bidra positivt till bilden av Gotland. Region Gotland har ökat sitt deltagande inom nätverket de senaste tre åren genom flera arbetsgrupper och möten vilket har gjort medlemmarna i OWHC nyfikna på Visby. Det har föranlett förfrågan om värdskap för ett möte på Gotland.

### Ärendebeskrivning

Region Gotland är medlem i OWHC som samlar borgmästare i världsarvsstäder från hela världen. Nätverket bildades för att utbyta erfarenheter och driva frågor som berör stadsutveckling i världsarvsstäder. Visby tillhör den regionala gruppen Nordväst Europa/Nordamerika med säte i Regensburg i Tyskland. Region Gotland är för närvarande aktiv i två arbetsgrupper; ”Protecting and strengthening the residential function of the city’s historic centres” som leds av Bryssel och ”Adaptation of Heritage Buildings to Climate Change” som leds av Warszawa. Båda grupperna bedöms vara relevanta för Hansestaden Visby och de utmaningar som finns beskrivna i Strategi för Hansestaden Visby 2020-2030 (beslutad av regionfullmäktige 15 juni 2020 § 96).

Under perioden 2023–2025 har regionstyrelsens ordförande och vice ordförande (som även är ordförande i världsarvsrådet) deltagit tillsammans med världsarvssamordnaren och regionens internationella strateg i olika möten; två regionala konferenser i Brygge i Belgien och Luxemburg, ett

arbetsgruppsmöte i Bryssel samt en internationell kongress i Cordoba i Spanien. Dessa konferenser och möten har upplevts som lärande och inspirerande av deltagarna och gett uppslag till att finna nya lösningar på de komplexa utmaningar som Visby står inför som stad. Många historiska städer har liknande utmaningar och man prövar ständigt nya kreativa lösningar och konkreta åtgärder som vi kan lära av i Visby och på Gotland. Ett syfte med mötet i Visby är att hålla de sista slutförberedelserna inför 2026 års kongress i Marrakech. Det andra är att ha en workshop med Unesco professor Cornelius Holtorf om framtidsfrågor. Det kommer också finnas utrymme för att ta upp frågor och utmaningar som är viktigt för Visby världsarv och få återkoppling från de besökande städerna, vilket är en unik möjlighet.

Visby är den enda svenska världsarvstaden som är medlem i OWHC och en av tre nordiska städer som är fullvärdig medlem. Många städer i nätverket har varit nyfikna på Visby och Gotland. På den senaste regionala konferensen i september i Luxemburg kom en direkt fråga från det internationella sekretariatet i Quebec, Kanada, till regionstyrelsens ordförande om att hålla i ett möte i Visby under våren 2026, vilket emottogs positivt. Vi vill så klart visa vår stad och vår ö från dess bästa sida. Genom att bjuda på en representationsmiddag i det medeltida Visbys tecken och en guidad tur kan vi skapa ett bestående intryck och goda minnen. Det gör att vi sätter vår ö på kartan hos många städer i Europa och Nordamerika som tidigare aldrig varit här. Regionstyrelsen ordförande och ordförande i världsarvsrådet samt regionfullmäktiges ordförande kommer att delta i konferensen samt middagen tillsammans med andra representanter från världsrådet, totalt ca 15 personer. Vi har även bjudit in Landshövdingen att delta och att ta emot gästerna i residenset vilket hon preliminärt har ställt sig positivt till.

**Sammanfattning av vad värden förväntas stå för samt fördelning av kostnader:**

- Utse en projektledare/samordnare för evenemanget som ombesörjer all kontakt med OWHC-sekretariatet. Beräknat antal deltagare i konferensen är 40 personer (ca 25 hitresta).
- Boka en konferenslokal och ev. grupprum med relevant teknisk utrustning för genomförande av två konferensmöten. Sekretariatet kan stå för ev. kostnader för lokal.
- Ordna namnbrickor och in-checkningsdesk.
- Hantering av hotellbokning (om möjligt förhandla om specialpriser med hotellen och hotellbokningarna). Alla deltagare eller sekretariatet betalar sina egna hotell- samt resekostnader.
- Anordna kaffepauser samt catering för lunch (två luncher, fyra fikapauser). Sekretariatet står för kostnaderna.
- Anordna en representationsmiddag. Region Gotland står för kostnaderna.

- Sekretariatet planerar mötet tillsammans med kontaktperson i Visby samt bjuder in och bekostar Cornelius Holtorf som föreläsare.

Därtill kan värdstaden anordna ett socialt program, med t ex en stadsvandring i världsarvet och besök i utställningen på Gotlands museum. Detta görs delvis med egen personal.

### **Bedömning**

Det finns flera faktorer som motiverar att Region Gotland under 2026 står värd för ett möte i OWHC. Mötet är efterfrågat av flera städer i nätverket samt av både det regionala och det internationella sekretariatet. Mötet är ett tillfälle att lyfta fram frågor inom nätverket för stadsutvecklingsfrågor som berör bebodda historiska städer med högt besöksstryck och stor säsongsvariation likt Visby. Utöver tillresta medlemmar från städer i OWHC från främst Europa men även Nordamerika, så deltar även representanter från ansvariga myndigheter för världsarvet på Gotland och andra aktörer i världsarvsrådet.

Region Gotland får därtill ett tillfälle att dela Gotlands erfarenheter i vårt världsarv med deltagarna och diskutera städernas roll och möjligheter i ett internationellt sammanhang med andra världsarv. Det är även ett tillfälle att involvera gotländska aktörer i mötet och visa upp resultat av Region Gotland engagemang i OWHC för en bredare målgrupp.

Tidsmässigt kommer mötet äga rum i april 2026. Förslaget datum är 27–29 april 2026. Datum har stämts av med OWHC-sekretariatet samt berörda politiker vid Region Gotland.

Utifrån vad förvaltningen känner till idag, beräknas totalbeloppet för värdskapet uppgå till ca 80 000 SEK, exklusive moms och exklusive egen arbetstid. Den sammanvägda bedömningen är att Region Gotland bör tacka ja till värdskapet och att kostnaderna för detta bör belasta politikens ansvar inom regionstyrelsens budget.

### **Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv**

#### **1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv**

Ej aktuell

#### **2. Ekonomiskt perspektiv**

Bedömningen är att mötet är kostnadseffektivt då vi delvis använder egna lokaler och egen personal till exempel för stadsvandringen. Flera av omkostnaderna för boende och mat kommer att finansieras av det internationella sekretariatet för OWHC.

#### **3. Barnperspektiv**

Bedömningen är att det kan ingå som ett perspektiv i diskussioner om livsmiljön i Visby. Inga barn eller ungdomar planeras delta i mötet.

#### **4. Jämställdhetsperspektiv**

Bedömning är att mötet kommer att sträva efter att vara helt jämställt. Inbjudan vänder sig till både män och kvinnor. Varje stad skickar sina utvalda representanter. Region Gotland kommer att sträva efter att lika många kvinnor som män ska presentera och leda mötet. Könsuppdelad statistik kommer att tas fram.

#### **5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv**

Bedömningen är att mötet kommer att hållas i världsarvet i Visby innerstad men att Gotland i stort kommer att presenteras och diskuteras.

#### **6. Klimat och miljöperspektiv**

Bedömningen är att transporter till Gotland blir den största klimatpåverkan. Väl här kommer gästerna att färdas till fots, äta lokal mat och följa de råd och riktlinjer som gäller på Gotland t.ex. gällande vattenförbrukning. Vi kommer också att särskilt be om lokal, ekologisk mat för catering och andra måltider så långt det är möjligt.

#### **Beslutsunderlag**

Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-12-18

Bilaga: Informationsmaterial om OWHC, digital broschyr

Regionstyrelseförvaltningen

Stefan Hollmark  
Regiondirektör

Lise Langseth  
Samhällsbyggnadsdirektör